TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. rugsėjo 8 d. *

Byloje C-512/03

dėl *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* (Nyderlandai) 2003 m. gruodžio 4 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. gruodžio 8 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

J. E. J. Blanckaert

prieš

Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis ketvirtosios kolegijos pirmininkas K. Lenaerts (pranešėjas), teisėjai N. Colneric, K. Schiemann, E. Juhász ir M. Ilešič,

* Proceso kalba: olandų.

generalinė advokatė C. Stix-Hackl,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. kovo 17 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

— J. E. J. Blanckaert, atstovaujamo *adviseur* P. J. de Graaf,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos H. G. Sevenster ir C. ten Dam,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos A. Tiemann ir W.-D. Plessing,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir A. Weimar,

susipažinęs su 2005 m. gegužės 12 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymu priimti prejudicinį sprendimą pateiktas klausimas, ar Bendrijos teisė draudžia nacionalinės teisės normą, numatančią, kad tik pagal nacionalinę socialinio draudimo sistemą apdraustiems asmenims taikomas mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo, jei pagal minėtą sistemą mokamų įmokų sumažinimas negali visiškai padengti mokėtinų socialinio draudimo įmokų.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą *J. E. J. Blanckaert prieš Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen* dėl pastarojo atsisakymo jam taikyti mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisė

3 EB 56 straipsnio 1 dalis nurodo:

„Pagal šiame skyriuje išdėstytas nuostatas uždraudžiami visi kapitalo judėjimo tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių bei trečiųjų šalių apribojimai."

4 EB 58 straipsnio 1 dalis numato:

„56 straipsnio nuostatos nepažeidžia valstybių narių teisės:

a) taikyti atitinkamas savo mokesčių įstatymų nuostatas, pagal kurias skiriami mokesčių mokėtojai dėl jų skirtingos padėties gyvenamosios vietos arba kapitalo investavimo vietos atžvilgiu;

b) imtis visų reikalingų priemonių, kad būtų užkirstas kelias nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimams, ypač apmokestinimo <...> srityje <...>“

5 EB 58 straipsnio 3 dalis nurodo:

„1 ir 2 dalyse nurodytos priemonės ir tvarka neturi sudaryti laisvo kapitalo judėjimo ir mokėjimų, kaip nustatyta 56 straipsnyje, savavališko diskriminavimo ar užslėpto apribojimo.“

6 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu Nr. 1606/98 (OL L 209, p. 1. toliau – Reglamentas Nr. 1408/71) 13 straipsnio 1 dalis nurodo, kad pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir savarankiškai dirbantiems asmenims taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai.

7 Pagal minėto reglamento 13 straipsnio 2 dalies a ir b punktus valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančiam asmeniui taikomi šios valstybės narės teisės aktai, net jei jis gyvena kitoje valstybėje narėje.

Nacionalinė teisė

Teisės normos, susijusios su socialiniu draudimu

8 Pagrindinėje byloje nagrinėjamas socialinis draudimas reglamentuojamas Senatvės draudimo įstatymo (*Algemene Ouderdomswet*), Bendrojo našlių ir našlaičių draudimo įstatymo (*Algemene Nabestaandenwet*) ir Specialių medicinos išlaidų draudimo įstatymo (*Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten*). Pagal šių trijų socialinio draudimo įstatymų nuostatas apdrausti asmenys yra Nyderlandų gyventojai ir užsienyje gyvenantys asmenys, kuriems taikomas pajamų mokestis, susijęs su jų darbu pagal darbo sutartį šioje valstybėje narėje.

9 1998 m. gruodžio 24 d. Nutarimo dėl socialiniu draudimu apdraustų asmenų kategorijos išplėtimo ir susiaurinimo (*Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen*) 12 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad Nyderlandų gyventojai, dirbantys kitoje valstybėje narėje, yra apdrausti pagal pastarosios valstybės socialinio draudimo sistemą.

10 Pagal Socialinio draudimo finansavimo įstatymo (*Wet financiering volksverzekeringen*, toliau – WFV) 6 straipsnį apdraustas asmuo turi mokėti socialinio draudimo įmokas.

11 WFV 8 straipsnis nurodo, kad įmokų dydis apskaičiuojamas pagal apdrausto asmens apmokestinamąsias pajamas iš darbo santykių ir būsto nuosavybės. Mokėtinos įmokos atitinka šių pajamų procentinę dalį. Pagal šio įstatymo 10 straipsnį taip apskaičiuota suma sumažinama, sumažinant įvairias šio sprendimo 8 punkto pirmame sakinyje nurodytas socialinio draudimo įmokas (toliau – socialinio draudimo įmokų sumažinimas).

Mokesčių teisės normos

12 Pagal 2001 m. pajamų mokesčio įstatymo 2.1 straipsnio pirmąją pastraipą (*Wet op de inkomstenbelasting* 2001, toliau – IB įstatymas) pajamų mokesčiu apmokestinami fiziniai asmenys, kurie gyvena Nyderlanduose (nacionaliniai mokesčių mokėtojai) arba šioje valstybėje narėje negyvena, tačiau joje gauna pajamų (užsienio mokesčių mokėtojai).

13 IB įstatymo 2.3 straipsnis numato, kad pajamų mokesčiu apmokestinamos šios per kalendorinius metus gautos pajamos:

a) iš darbo santykių ir būsto nuosavybės gautos apmokestinamosios pajamos;

b) iš pagrindinio akcijų paketo gautos apmokestinamosios pajamos;

c) iš santaupų ir investicijų gautos apmokestinamosios pajamos.

14 Pagal IB įstatymo 5.2 straipsnį nustatyta, kad pajamos iš santaupų ir investicijų sudaro 4 % vidutinės kapitalo vertės, atskaičius įsiskolinimus kalendorinių metų pradžioje ir pabaigoje, jeigu ši vidutinė vertė viršija neapmokestinamąją kapitalo dalį. Nagrinėjamu laikotarpiu ji buvo 17 600 EUR; ši neapmokestinamoji kapitalo dalis nustatyta siekiant atleisti nuo mokesčio nedideles santaupas turinčių asmenų pajamas iš santaupų ir investicijų.

15 Pajamų mokestį ir socialinio draudimo įmokas renka Nyderlandų mokesčių tarnybos.

16 Nacionaliniai mokesčių mokėtojai turi teisę į neapmokestinamąją kapitalo dalį ir įvairų pajamų mokesčių sumažinimą. Jei jie apdrausti pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą, jie taip pat gali reikalauti sumažinti socialinio draudimo įmokas.

17 IB įstatymo 2.7 straipsnio 2 dalis nurodo, kad jei mokesčių mokėtojas turi mokėti socialinio draudimo įmokas ir šių įmokų sumažinimas negali visiškai padengti mokėtinų įmokų, pajamų mokesčio suma sumažinama šia neužskaitoma suma. Socialinio draudimo įmokų sumažinimas taip pat gali būti pakeistas į mokesčio sumažinimą.

18 Užsienio mokesčių mokėtojai neturi teisės nei į neapmokestinamąją kapitalo dalį, nei į pajamų mokesčio sumažinimą. Jie turi teisę į socialinio draudimo įmokų sumažinimą, tik jei jie apdrausti pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą.

19 Užsienio mokesčių mokėtojai, Nyderlanduose gaunantys pajamų tik iš santaupų ir investicijų, nėra apdrausti pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir, kitaip nei tokių pajamų gaunantys nacionaliniai mokesčių mokėtojai, neturi teisės į mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo.

20 Pagal IB įstatymo 2.5 straipsnį užsienio mokesčių mokėtojai gali pasirinkti būti priskirti prie nacionalinių mokesčių mokėtojų. Pasirinkę šią galimybę, pirma, šie mokesčių mokėtojai įgyja teisę į neapmokestinamąją kapitalo dalį ir pajamų mokesčio sumažinimą, tačiau bet kokiu atveju jie neturi teisės į mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo, jei Nyderlanduose gauna pajamų tik iš santaupų ir investicijų, ir, antra, Nyderlanduose apmokestinamos visos jų pajamos, gautos bet kurioje pasaulio valstybėje.

Sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo

21 1970 m. spalio 19 d. Belgijos Karalystės vyriausybės ir Nyderlandų Karalystės vyriausybės sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo (*Tractatenblad* 1970, p. 192) 25 straipsnio 3 dalis bendrais bruožais numato, kad „fiziniai asmenys, gyvenantys vienoje iš šių valstybių, kitoje valstybėje turi teisę į individualias atskaitas, neapmokestinamas sumas ir sumažinimus, kuriuos ši valstybė taiko savo gyventojams dėl tam tikros jų asmeninės padėties arba finansinės naštos".

22 2002 m. vasario 21 d. Finansų valstybės sekretoriaus nutarime paaiškinama, kad apskaičiuojant užsienio mokesčių mokėtojų, gyvenančių Belgijoje, pajamų mokestį, mokėtiną už iš investicijų ir santaupų gaunamas pajamas, atsižvelgiama į neapmokestinamąją kapitalo dydį ir pajamų mokesčio sumažinimą. Tačiau mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo šiems mokesčių mokėtojams neužtikrinamas.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

23 J. E. J. Blanckaert yra Belgijoje gyvenantis Belgijos pilietis. Jis su žmona yra vasarnamio Nyderlanduose savininkai. Šis vasarnamis jam teikia pajamų iš santaupų ir investicijų IB įstatymo 2.3 straipsnio prasme.

24 J. E. J. Blanckaert Nyderlanduose gauna mažiau nei 90 % pajamų. Apmokestinamųjų pajamų jis gauna tik iš vasarnamio. Jis nepasirinko būti priskirtas prie nacionalinių mokesčių mokėtojų pagal IB įstatymo 2.5 straipsnį.

25 Jis neapdraustas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir todėl neturi Nyderlanduose mokėti socialinio draudimo įmokų.

26 Nyderlandų finansų institucijos apmokestino J. E. J. Blanckaert 2001 m. iš santaupų ir investicijų gautas apmokestinamąsias pajamas. Remiantis 1970 m. spalio 19 d. sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo nuostatomis, jo mokestis buvo apskaičiuotas atsižvelgiant į neapmokestinamąją kapitalo dalį ir pajamų mokesčio sumažinimą. Tačiau joks mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo jam netaikytas.

27 J. E. J. Blanckaert pateikė atsakovui pagrindinėje byloje protestą dėl už 2001 metus nustatyto mokesčio. Protestas buvo atmestas, J. E. J. Blanckaert apskundė šį sprendimą *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch*.

28 Manydamas, kad EB sutartis ir Teisingumo Teismo praktika nepateikia aiškaus atsakymo į jo nagrinėjamoje byloje kylančius klausimus, *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar kitoje valstybėje narėje nuolat gyvenantis užsienio mokesčių mokėtojas, Nyderlanduose gaunantis pajamų tik iš santaupų ir investicijų ir negaunantis pajamų iš darbo santykių, todėl neprivalantis mokėti Nyderlandų socialinio draudimo įmokų ir jų nemokantis, apskaičiuojant jo apmokestinamąsias pajamas iš santaupų ir investicijų, pagal EB teisės normas turi teisę Nyderlanduose į mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo (mokesčio sumažinimą dėl bendrojo senatvės draudimo, dėl našlių ir našlaičių draudimo ir dėl bendrojo specialių medicinos išlaidų draudimo), jei nacionalinis mokesčių mokėtojas, apskaičiuojant jo apmokestinamąsias pajamas iš santaupų ir investicijų, turi teisę į šį mokesčio sumažinimą, nes jis apdraustas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir privalo mokėti šio socialinio draudimo įmokas, net jei jų nemoka, nes Nyderlanduose pajamų gauna tik iš santaupų ir investicijų ir negauna pajamų iš darbo santykių?

2. Ar atsakant į pirmąjį klausimą svarbu, kad užsienio mokesčių mokėtojas Nyderlanduose gauna mažiau nei 90 % šeimos pajamų? Konkrečiau kalbant:

— Ar *Schumacker* testas (1995 m. vasario 14 d. Sprendimas *Schumacker*, C-279/93, Rink. p. I-225) valstybės gyventojams ir užsienyje gyvenantiems asmenims taikomas tik subjektyviais arba individualiais mokesčių klausimais, pavyzdžiui, dėl teisės į individualių arba šeimos išlaidų užskaitą, ar ir objektyviais arba neindividualiais mokesčių klausimais, pavyzdžiui, dėl mokesčio tarifo?

— Ar valstybės narės, spręsdamos, ar užsienyje gyvenančius asmenis priskirti prie gyventojų, gali taikyti kiekybės taisyklę (pavyzdžiui, 90 % taisyklę), nors ši taisyklė neužtikrina, kad bus išvengta bet kokio diskriminavimo?

3. Ar IB įstatymo 2.5 straipsnyje numatyta teisė pasirinkti yra veiksminga procedūrinė priemonė, užtikrinanti ieškovui galimybę pasinaudoti savo EB sutartimi garantuojamomis teisėmis ir leidžianti išvengti bet kokios formos diskriminacijos?

Jei taip, ar tai pakankama priemonė ir šiuo atveju, kai ieškovas gauna pajamų tik iš santaupų ir investicijų, nors <...> ieškovas negali pasinaudoti teise pasirinkti?"

Dėl prejudicinių klausimų

29 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimuose nenurodyta jokia konkreti Bendrijos teisės nuostata. Juose pateikiama bendrojo pobūdžio nuoroda į „Bendrijos teisę" ir „EB sutartimi garantuojamas teises".

30 Vis dėlto iš šių klausimų ir sprendimo, kuriuo prašoma priimti prejudicinį sprendimą, motyvuojamosios dalies formuluotės aišku, kad prašoma išaiškinti EB 56 ir 58 straipsnius. Iš tiesų minėto sprendimo motyvuojamojoje dalyje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagal šias nuostatas

„uždraudžiami visi kapitalo judėjimo tarp valstybių narių apribojimai ir visi diskriminaciniai apribojimai". Šis teismas nurodo, kad ieškovo pagrindinėje byloje investicijos į nuosavybę gali būti priskirtos šių nuostatų taikymo sričiai.

Dėl pirmojo klausimo

31 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar EB 56 ir 58 straipsniai aiškintini taip, kad jie draudžia pagrindinėje byloje nagrinėjamą nacionalinės teisės normą, pagal kurią Belgijoje gyvenantis asmuo, neapdraustas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir Nyderlanduose gaunantis apmokestinamųjų pajamų tik iš santaupų ir investicijų, neturi teisės į mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo, nors Nyderlanduose gyvenantis asmuo, apdraustas pagal šios valstybės socialinio draudimo sistemą ir gaunantis tokio paties pobūdžio apmokestinamųjų pajamų, turi teisę į tokį mokesčio sumažinimą, nors negauna pajamų iš darbo santykių ir būsto nuosavybės ir todėl nemoka socialinio draudimo įmokų.

32 J. E. J. Blanckaert tvirtina, kad nagrinėjama teisės norma lemia nepateisinamai skirtingą nuostatų taikymą Nyderlandų gyventojams ir užsienyje gyvenantiems asmenims. Iš tiesų Nyderlandų gyventojo, gaunančio apmokestinamųjų pajamų tik iš santaupų ir investicijų ir nemokančio socialinio draudimo įmokų, padėtis yra panaši į užsienyje gyvenančio asmens, kuris Nyderlanduose irgi gauna tik apmokestinamųjų pajamų iš santaupų ir investicijų ir kuris taip pat nemoka Nyderlandų socialinio draudimo įmokų.

33 Vokietijos ir Nyderlandų vyriausybės bei Komisija tvirtina, kad mokesčio sumažinimą, kuriuo naudojasi gyventojai, reglamentuoja socialinės apsaugos teisė. Jos nurodo, kad užsienio mokesčių mokėtojo, gaunančio pajamų tik iš santaupų ir

investicijų, kuris, kaip J. E. J. Blanckaert, neapdraustas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir todėl neprivalo mokėti šio draudimo įmokų, padėtis objektyviai skiriasi nuo tokio paties pobūdžio pajamų gaunančio nacionalinio mokesčių mokėtojo, kuris apdraustas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir todėl iš esmės turi mokėti šias įmokas, padėties. Šis padėties skirtumas pateisina skirtingą šių dviejų kategorijų mokesčių mokėtojų vertinimą.

34 Šiuo aspektu primintina, kad Belgijoje gyvenantis J. E. J. Blanckaert investavo į nekilnojamąjį turtą Nyderlanduose. Pagal IB įstatymo 2.3 ir 5.2 straipsnius investicija jam teikia faktinių pajamų, kurios yra Nyderlanduose apmokestinamosios pajamos iš santaupų ir investicijų.

35 Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad kapitalo judėjimas EB 56 straipsnio prasme apima užsienyje gyvenančių asmenų investicijas į nekilnojamąjį turtą valstybės narės teritorijoje. (žr. 1999 m. kovo 16 d. Sprendimo *Trummer ir Mayer*, C-222/97, Rink. p. I-1661, 21 punktą; 2001 m. sausio 11 d. Sprendimo *Stefan*, C-464/98, Rink. p. I-173, 5 punktą ir 2002 m. kovo 5 d. Sprendimo *Reisch ir kt.* C-515/99, C-519/99–C-524/99 ir C-526/99–C-540/99, Rink. p. I-2157, 30 punktą).

36 Todėl reikėtų nustatyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama teisės norma riboja kapitalo judėjimą tarp valstybių narių, ribodama kitoje valstybėje narėje gyvenančių asmenų, norinčių investuoti į nekilnojamąjį turtą Nyderlanduose, teises.

37 Pagal IB įstatymo 2.7 straipsnio 2 dalį socialinio draudimo įmokų sumažinimas, kuris tam tikrais atvejais atskaitomas iš už atitinkamais metais gautas pajamas, įskaitant pajamas iš investicijų į nekilnojamąjį turtą, mokėtino mokesčio, gali būti taikomas tik pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą apdraustiems mokesčių mokėtojams.

38 Nyderlandų teisės aktuose pasirinktas apdraudimo kriterijus daugeliu atvejų palankesnis šios valstybės narės gyventojams. Iš tiesų dauguma neapdraustų pagal šią sistemą asmenų yra užsienyje gyvenantys asmenys.

39 Nepalankesnė mokesčių sistema, taikoma užsienyje gyvenantiems asmenims, gali sulaikyti juos nuo investavimo į nekilnojamąjį turtą Nyderlanduose. Taigi minėta teisės norma gali trukdyti laisvam kapitalo judėjimui.

40 Vis dėlto reikia išnagrinėti, ar toks laisvo kapitalo judėjimo apribojimas gali būti pateisinamas pagal sutarties nuostatas.

41 Šiuo aspektu svarbu priminti, kad pagal EB 58 straipsnio 1 dalies a papunktį „56 straipsnio nuostatos nepažeidžia valstybių narių teisės <...> taikyti atitinkamas savo mokesčių įstatymų nuostatas, pagal kurias skiriami mokesčių mokėtojai dėl jų skirtingos padėties gyvenamosios vietos <...>".

42 Taigi reikia skirti EB 58 straipsnio 1 dalies a punktu leidžiamą skirtingų nuostatų taikymą nuo šio straipsnio 3 dalimi draudžiamo savavališko diskriminavimo. Iš Teisingumo Teismo praktikos aišku, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata gali būti suderinama su laisvą kapitalo judėjimą reglamentuojančiomis sutarties nuostatomis, jeigu skirtingos nuostatos taikomos dėl objektyviai skirtingos padėties arba jų taikymą pateisina svarbesnis viešasis interesas (2000 m. birželio 6 d. Sprendimo *Verkooijen*, C-35/98, Rink. p. I-4071, 43 punktas ir 2004 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Manninen*, C-319/02, Rink. p. I-7477, 28 ir 29 punktai).

43 Taigi kyla klausimas, ar mokesčio sumažinimo dėl socialinio draudimo taikymo atžvilgiu užsienyje gyvenančio asmens, pavyzdžiui, J. E. J. Blanckaert, ir Nyderlandų gyventojo, kuris, kaip ir ieškovas pagrindinėje byloje, Nyderlanduose gauna pajamų tik iš santaupų ir investicijų, padėtis objektyviai skiriasi.

44 Pirmiausia konstatuotina, kad mokesčių lengvatos, kurių Nyderlanduose apmokestinamųjų pajamų gaunantis mokesčių mokėtojas gali reikalauti, gali būti taikomos, tik jei socialinio draudimo įmokų sumažinimas negali visiškai padengti mokėtinų socialinio draudimo įmokų.

45 Nors pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata pablogina daugiausia užsienyje gyvenančių asmenų padėtį mokesčių atžvilgiu, socialinio draudimo įmokų sumažinimas taikomas tiesiogiai ir tik atsižvelgiant į tai, ar atitinkamas mokesčių mokėtojas apdraustas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą. Iš tiesų ir Nyderlandų gyventojai, ir užsienyje gyvenantys asmenys, apdrausti pagal šią sistemą, naudojasi šiuo sumažinimu, o pagal ją neapdraustiems Nyderlandų gyventojams ir užsienyje gyvenantiems asmenims šis sumažinimas netaikomas.

46 Šiuo aspektu ieškovas pagrindinėje byloje tvirtina, kad Nyderlanduose gyvenantis mokesčių mokėtojas, gaunantis pajamų tik iš santaupų ir investicijų, turi teisę į geroką mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo kaip apdraustasis pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą. Iš tiesų jis nemoka socialinio draudimo įmokų, nes negauna su darbo santykiais susijusių pajamų arba pajamų iš būsto nuosavybės, todėl šių įmokų sumažinimas negali padengti socialinio draudimo įmokų. Kita vertus, užsienio mokesčių mokėtojas, Nyderlanduose gaunantis pajamų tik iš santaupų ir investicijų, nėra apdraustas pagal minėtą sistemą ir taip pat nemoka socialinio draudimo įmokų šioje valstybėje narėje, tačiau negali reikalauti mokesčio sumažinimo dėl socialinio draudimo.

47 Bet kuriuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjamos lengvatos taikymas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą neapdraustiems asmenims būtų vienodas nuostatų taikymas skirtingomis aplinkybėmis, nes pagal šią sistemą apdraustiems asmenims mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo taikomas tik išimtiniais atvejais. Iš tiesų apdraustas asmuo gali reikalauti šio mokesčio sumažinimo, tik jei socialinio draudimo įmokų sumažinimas negali visiškai padengti mokėtinų socialinio draudimo įmokų. Tačiau neapdraustam asmeniui, pavyzdžiui, ieškovui pagrindinėje byloje, mokesčio sumažinimas būtų visuomet savaime taikomas, remiantis socialinio draudimo įmokų sumažinimu. Toks asmuo neturi pareigos mokėti šias įmokas, todėl įmokų sumažinimas niekada negalėtų padengti mokėtinų socialinio draudimo įmokų.

48 Be to, svarbu pažymėti, kad nacionalinės teisės nuostatos, susijusios su draudimu pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą, atitinka Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a ir b punktus. Užsienyje dirbantiems Nyderlandų

gyventojams ši sistema netaikoma, o Nyderlanduose dirbantys užsieniečiai patenka į minėtos sistemos taikymo sritį.

49 Kadangi valstybių narių socialinės apsaugos sistemos priskiriamos ne Bendrijos teisei, o jų pačių kompetencijai (2003 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Müller-Fauré ir Van Riet*, C-385/99, Rink. p. I-4509, 100 punktas), nesant Bendrijos lygmeniu suderintų teisės normų, atitinkama valstybė narė pati savo teisės normomis apibrėžia apdraustų asmenų grupę ir apdraustų pagal nacionalinę socialinio draudimo sistemą mokėtinų įmokų dydį bei atitinkamą sumažinimą. Be to, pagal šią vidaus sistemą teisės į įmokų sumažinimą suteikiamos tik jas mokantiems asmenims, t. y. apdraustiesiems pagal šią sistemą.

50 Taigi pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata, atsižvelgiant į EB 58 straipsnio 1 dalies a punktą, gali būti pateisinama objektyviai skirtinga apdraustojo pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir neapdraustojo pagal šią sistemą padėtimi.

51 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad EB 56 ir 58 straipsniai aiškintini taip: jie nedraudžia valstybės narės teisės normos, pagal kurią užsienio mokesčių mokėtojas, neapdraustas pagal tos valstybės narės socialinio draudimo sistemą ir joje gaunantis apmokestinamųjų pajamų tik iš santaupų ir investicijų, neturi teisės į mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo, nors nacionalinis mokesčių mokėtojas, apdraustas pagal jos socialinio draudimo sistemą, apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, turi teisę į tokį sumažinimą, net jei gauna tik tokio paties pobūdžio apmokestinamųjų pajamų ir nemoka socialinio draudimo įmokų.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

52 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nėra reikalo atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo antrąjį ir trečiąjį klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

53 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

EB 56 ir 58 straipsniai aiškintini taip: jie nedraudžia valstybės narės teisės normos, pagal kurią užsienio mokesčių mokėtojas, neapdraustas pagal tos valstybės narės socialinio draudimo sistemą ir joje gaunantis apmokestinamųjų pajamų tik iš santaupų ir investicijų, neturi teisės į mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo, nors nacionalinis mokesčių mokėtojas, apdraustas pagal jos socialinio draudimo sistemą, apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, turi teisę į tokį sumažinimą, net jei gauna tik tokio paties pobūdžio apmokestinamųjų pajamų ir nemoka socialinio draudimo įmokų.

Parašai.